

Mir ljudem na zemlji.

tako pozornostjo še ni bil obrnjen pogled vsega civiliziranega sveta na tihi, od vsega svetnega hrupa oddaljeni Haag, kakor sedaj, ko so se pričela zasedanja za osnovo večnega miru. Od vseh strani so prihitali odposlanci, da se posavetujejo o mirovnem vprašanju, ki je toli važnega kulturnega pomena za ves svet. In dasi danes še ne moremo izreči gotove sodbe o uspehih ali neuspehih njihovega posvetovanja, upati vendar smemo, da niso bila prizadevanja blagega in miroljubnega sklicatelja zaman. Eno pa je gotovo, in tega uspeha ne bi nam odvzel niti najhujši poraz konference: duh miroljubja se je jel širiti tudi v širših krogih, pridobil si je trdnih tal, v kojih bo rasel in procvital do konečne zmage.

Oči vsega civiliziranega sveta so obrnjene proti Haagu. A ne samo posvetovanja v »hiši v grmu« zahtevajo našo pozornost. Poleg resne in stvarne konference se nam nuja še druga mična prikazen, ki priča o doslej še nepoznani moči, kojoj ima že mirovna ideja. Mirovni apostelji skoraj vsega sveta so si dali rendez-vous v holandski prestolici, da morejo tiho opazovati razvijanje akcije, koji uže leta in leta gladijo pot.

Vsemu na čelu pa je ženska — baronica Berta Suttnerjeva, duhovita pisateljica romana »Del z orožjem«. Preselila se je se svojim soprogom za časa konference v Haag in njen mali, a mični salon tvori sredotočje, v kojem se shajajo ne samo prijatelji miru, ampak tudi razni diplomatje, koje je dovedla konferenca v Haag. Koliko je storila ta redka žena v razvoj mirovne ideje! Od kar je prišel pred 10-mi leti njen epohalni roman, ki je našel odmeva po celem svetu, posvetila je sve svoje delovanje skoro izključno le mirovni reči, in smelo smemo trditi, da je ona dala prvi povod k razvijanju mirovnega gibanja v Evropi, kajti njen ženijalni duh jo prvi pokazal pot k novi eri brez krvi in barbarizma. Se zadoščenjem sme zdaj zreti na podjetje, ki se tako do cela strinja z njenimi blagimi nazori, ki bodo postali morda v doglednem času nazori vsega sveta.

In res, pravo pot si je izbrala baronica Suttnerjeva. Ali si moremo sploh misliti lepše misije za žensko, nego je misija angelja miru in sprave? Lepo in velikodušno je celiti rane, koje je prizadel boj, lepše in velikodušnejše je pa še zabraniti boj, miriti razburjene duhove, pospešiti spravo in mir. In to je dolžnost vsake žene.

Dasi pa ne moromo vse delovati tako, kakor baronica Snttnerjeva, vendar pa moremo prispevati vsaj v razširjevanje miroljubnega mišljenja; zlasti so pa k temu poklicane učiteljice in matere. Kolikokrat ima učiteljica priliko izpregovoriti kako blažilno besedo, ki bi i bojaželjne, ali prav za prav prepiraželjne dečke dovedla do spoznanja, da je tudi za nje lepša in častnejša zadača nego moriti in pobijati. Vsaja naj uže svojim učencem v srce pravo ljubezen do miru. Še večja je pa materina naloga. Se svojim blagim vzgledom naj zatré v srcih svojih otrok vsak pojav surovosti in neusmiljenja. Pri igri, kakor tudi pri poučevanju naj skuša vzbujati v otrocih vedno le boljšo, človeško stran. Kaj je res treba dajati uže malemu detetu samo vojakov, pušk in mečev v roke, kaj je res treba ponavljati uže malemu dečku vedno in vedno, da bode tudi on kedaj vojak, da bo i on junak, ki se bo boril za »Boga in za dom«, (!), da se mu le uže zgodaj vzbudi ljubezen do »žlahtnega vojnega rokodilstva«. Pri taki vzgoji mora tudi najnežejše dete priti do spoznanja, da ni lepšega, nego moriti in klati nedolžne ljudi, ki nam niso storili nikdar nič zlega, jedino le v to svrho, da pokaže svojo hrabrost! Naloga vzgoje je vendar likati in blažiti, a ne vzbujati krvoločnost in barbarizem. Bestijalnost, kojo smo podedovali morda še po svojih pra-pradedih izza predzgodovinskih časov se vglša itak le prerada tudi nepozvana. Ni ji treba tedaj še posebno gojiti, marveč uničevati in zatirati.

Matere, poskušajte tedaj blažiti srca svojih sinov, vcepiti jim duha pravega miroljubja in človekoljubja. Kajti zverina v človeku bode premagana, ne samo v posamezniku, marveč v celih narodih in mesto vtrnujoče se grozno-rudeče vojne baklje zasveti nam mila, rožnata luč, odsevajoča z jasnega obličja angelja miru.

Danica.

Ah ta vonj...

Ah ta vonj, ti topli dihi,
vrelcev čistih žuborenje,
in ti snežnobeli cveti,
gozda mladega šumenje!

Duša naj bi spet vskipela,
radostna ves svet objela,
v sladki naj bi ji ljubezni
nadej flora spet vsvetela!?

Oh! ne v prsih trudna, bolna,
probujenju se zapira...
iz navžite ji ljubezni
nova le boleost izvira.

Kristina.